

maakt ruimte voor onderwijs

MODULEHANDLEIDING FORMULEREN NT2 A0-A1

Inleiding	2
Doelgroep	2
Leerdoelenoverzicht	3
De leerdoelen toegelicht	4
Leerdoel A: Woorden en zinnen	4
Leerdoel B: Dictees	4
Leerdoel C: Verrijking	4
Achtergrondinformatie	5

Inleiding

Numo is een online leermiddel waarmee leerlingen de basisvaardigheden van Nederlands, rekenen/wiskunde, Engels en Duits adaptief kunnen oefenen tot ze het beoogde niveau hebben bereikt.

Adaptief betekent dat het programma zich automatisch aanpast aan het oefengedrag van leerlingen. Is een leerling goed in een bepaalde vaardigheid, dan gaat hij/zij er met sprongen doorheen. Bij onderdelen waarmee hij/zij moeite heeft, staat het programma langer stil. De leerling krijgt dan extra oefeningen en meer feedback. Dat is de grote kracht van adaptieve software!

Doordat leerlingen zich met Numo de basisvaardigheden eigen maken, heb jij als docent meer tijd voor andere zaken zoals individuele begeleiding bij de methode die jullie op school gebruiken, gerichte taaltaken binnen en buiten het klaslokaal, coöperatieve werkvormen, extra oefenen met spreek- en schrijfvaardigheid en ga zo maar door.

Doelgroep

Formuleren NT2 A0-A1 is bedoeld voor leerlingen/studenten van 12 jaar en ouder voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De oefeningen zijn qua taalgebruik en aanbod ook geschikt voor volwassen nieuwkomers.

De doelgroep voor deze module bestaat dus uit ISK-leerlingen en anderstalige leerlingen binnen vmbo, havo of vwo. Maar ook volwassen nieuwkomers (inburgeringsplichtigen, arbeidsmigranten of expats) die Nederlands willen oefenen kunnen met deze module heel goed uit de voeten. De module is dus breed inzetbaar!

Formuleren NT2 A0-A1 is niet primair ontwikkeld voor leerlingen/studenten die in hun eigen moedertaal niet geletterd zijn. Als nieuwkomers niet eerder in hun leven de koppeling van klank naar teken in een taal gemaakt hebben, dan vraagt dat echt om maatwerk in de vorm van een alfabetiseringstraject. Wel zijn er binnen de NT2-modules van Numo op niveau A0-A1 een aantal oefeningen die uitstekend ingezet kunnen worden als extra oefenmateriaal voor leerlingen/studenten die een speciaal alfabetiseringstraject volgen.

Leerlingen/studenten die in hun eigen moedertaal wél geletterd zijn, maar enkel het Latijnse alfabet nog niet (of niet goed) beheersen, kunnen gewoon aan de slag met de NT2-modules A0-A1.

Voor alle Numo-modules geldt dat ze ontwikkeld zijn als individueel, zelfstandig oefenmateriaal dat door de docent ingezet kan worden naast (en niet in plaats van) het taalaanbod in de klas.

Leerdoelenoverzicht

Leerdoel	Oefening	Type/opgaven
Sprongtoets	1 Toets Leerdoel A: Woorden en zinnen (*) 1 Toets Leerdoel B: Dictee (*)	Meerkeuze/35 Meerkeuze/35
A Woorden en zinnen	1 Woorden kiezen (*) 2 Woorden typen (*) 3 Speciale woorden (*) 4 Zinsvolgorde - goed/fout 5 Zinsvolgorde - zinnen bouwen 6 Ontkennende zinnen: vraag en antwoord (*) 7 Gebiedende wijs: je moet of mag iets doen (*) 8 Hoofdletters en leestekens (*) 9 Nog een keer: woorden en zinnen (*)	Meerkeuze/25 Open vraag/25 Meerkeuze/25 Meerkeuze/25 Volgorde/25 Meerkeuze/25 Meerkeuze/25 Meerkeuze/25 Meerkeuze/35
B Dictees	1 Dictee - woorden - deel 1 (*) 2 Dictee - woorden - deel 2 (*) 3 Dictee - woorden - deel 3 (*) 4 Dictee - woorden - deel 4 (*) 5 Dictee - gewone zinnen (*) 6 Dictee - vraagzinnen (*) 7 Dictee - alles door elkaar (*) 8 Nog een keer: dictee (*)	Open vraag/25 Open vraag/25 Open vraag/25 Open vraag/25 Open vraag/25 Open vraag/25 Open vraag/25 Meerkeuze/35
C Verrijking	1 Bijvoeglijke naamwoorden: goed/fout (*) 2 Bijvoeglijke naamwoorden: typ nu zelf	Open vraag/25 Open vraag/25

De leerdoelen toegelicht

Leerdoel A: Woorden en zinnen

Op dit niveau gaat leren schrijven nog voor een groot deel over het goed leren schrijven van de eerder aangeboden woorden en bepaalde zinsconstructies. Leerlingen horen bijvoorbeeld een woord (soms voorzien van een afbeelding) en moeten dan de juiste schrijfwijze kiezen, of zelf typen. Dat kan gaan om korte woorden (bijvoorbeeld: dak, naam, mand, maand) of wat langere woorden zoals werkwoorden. Daarnaast leren leerlingen om binnen de context van een zin goed te kijken naar de schrijfwijze van woorden die bijna hetzelfde klinken maar toch anders geschreven worden (bijvoorbeeld: vrienden-vriendin, tante-tand) of woorden die je toch anders schrijft dan je zou verwachten (bijvoorbeeld: vandaag - maandag). Ook komen er hier een aantal onderwerpen uit de grammatica-module terug zoals zinsvolgorde, ontkenning, de gebiedende wijs en het gebruik van hoofdletters en leestekens.

Leerdoel B: Dictees

In 8 verschillende dictees wordt er nogmaals geoefend met het leren schrijven van korte zelfstandige naamwoorden, woorden met -aai, -ooi, -oei, -oor, -ier, -eer, werkwoorden, woorden met twee(teken)klanken, stellende zinnen en vraagzinnen. Anders dan bij leerdoel A, wordt er in leerdoel B enkel geluid aangeboden en heeft de leerling bij de open schrijfoefening geen houvast meer aan een afbeelding of de talige context van een zin. Ook in leerdoel B is er ruim aandacht voor het correcte gebruik van hoofdletters en leestekens, waardoor leerlingen daar van begin af aan mee vertrouwd raken.

Leerdoel C: Verrijking

De verrijkingsoefeningen zijn bedoeld voor leerlingen/studenten die net iets sneller door de lesstof heen gaan of iets meer aankunnen. In de NT2-modules van Numo betreft dit vaak oefeningen waarbij leerlingen/studenten geen meerkeuze vragen maar open vragen voorgeschoteld krijgen. Soms gaat het om oefeningen waarbij de leerling/student met minder informatie toch het juiste antwoord moet kiezen of typen. Aan de verrijkingsoefeningen gaat geen sprongtoets vooraf. Als docent bepaal je zelf of een leerling/student in aanmerking komt voor verrijkingsstof. In deze module raakt de leerling in twee verschillende open schrijfoefeningen vertrouwd met het correcte gebruik van bijvoeglijke naamwoorden (met en zonder -e) en ook met het gebruik van stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden.

Achtergrondinformatie

Het Raamwerk NT2 en de ERK-niveaus

Het Raamwerk NT2 is de nationale standaard voor de beschrijving van het proces van het leren van een tweede taal in verschillende stappen en de bijbehorende beheersingsniveaus. Deze nationale standaard is gebaseerd op het Europees Referentiekader (ERK) dat in 2001 is samengesteld door de Raad van Europa.

Het ERK beschrijft voor moderne vreemde talen per vaardigheid (spreken, gesprekken voeren, luisteren, schrijven, lezen) wat een taalgebruiker moet beheersen om te kunnen voldoen aan elk van de zes niveaus A1, A2, B1, B2, C1 of C2. De niveaus lopen op van basaal tot zeer vaardig:

- Niveau A: basisgebruikers van een vreemde taal
- Niveau B: onafhankelijke gebruikers van een vreemde taal
- Niveau C: vaardige gebruikers van een vreemde taal

De ERK-niveaus worden in Europa overal op gelijke wijze gebruikt. In Nederland heeft men binnen het Raamwerk NT2 deze zes ERK-niveaus overgenomen om de beheersingsniveaus van het Nederlands te beschrijven voor anderstalige leerlingen.

De 7 Numo modules NT2 A0-A1 werken toe naar ERK doelniveau A1. Dit is het eerste beheersingsniveau binnen het ERK-kader. De taalleerder op niveau A1:

“Kan vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen, gericht op de bevrediging van concrete behoeften, begrijpen en gebruiken. Kan zichzelf aan anderen voorstellen en kan vragen stellen en beantwoorden over persoonlijke gegevens zoals waar hij/zij woont, wie hij/zij kent en dingen die hij/zij bezit. Kan op een simpele wijze reageren, aangenomen dat de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.” (Bron: http://taalunieversum.org/onderwijs/gemeenschappelijk_europees_referentiekader).

De ERK-niveaus vs. het Referentiekader Taal (Meijerink)

De F- en S-niveaus (Referentieniveaus Taal) zijn ontwikkeld om op het gebied van taalvaardigheid de leerweg van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs te stroomlijnen. Deze referentieniveaus zijn bedoeld voor leerlingen die in Nederland opgroeien en daardoor van jongs af aan met de Nederlandse taal in aanraking komen.

Waar de ERK-niveaus primair ontwikkeld zijn voor NT2-onderwijs aan anderstalige leerlingen, zijn de Referentieniveaus Taal dus ontwikkeld voor NT1-onderwijs (moedertaalonderwijs) aan Nederlandstalige leerlingen. Er zijn verschillen, maar ook overeenkomsten tussen beide kaders. LOWAN formuleert het als volgt:

“Wanneer je ze naast elkaar legt valt op dat niveau 1F te vergelijken is met A2, 2F met B1 en 3F met B2. Ondanks deze gelijkenis mogen deze niveaus toch niet aan elkaar gelijk worden gesteld. Op niveau 1F (eind basisschool) worden bijvoorbeeld hoge eisen gesteld aan de taalverzorging (spelling, interpunctie e.d.) en de grammaticale correctheid. Het Raamwerk NT2 houdt daarentegen rekening met de stappen die een tweede taalverwerver doorloopt en biedt wat dat betreft meer ruimte.” (Bron: www.lowan.nl document *Toetsing op ERK of Meijerink.pdf*)